

UITSpraak VAN DE TUCHTComMISSIE

Kamer : Seksuele intimidatie
Leden van de kamer
(kamervoorzitter) : mr. R.J.A. Dil
(lid) : dr. M.A. Dutrée
(lid) : mr. A.J. Hendriks
juridisch secretaris : mr. M. van de Glind
Zaaknummer : **T 2023029/2023-80-04**

In de zaak van:

1. Beklaagde

Naam : [beklaagde]
Adres : [adres]
PC/Gemeente : [woonplaats]
Lid van de sportbond : Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond
Gemachtigde : mr. R.L.I. Jansen, advocaat te Dordrecht

2. Aangever

Naam sportbond : Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond (KNLTB)
gevestigd te : Amstelveen

3. Aanklager : mr. J.B. Develing

4. De procedure

- Op 2 september 2022 hebben de KNLTB en de voorzitter van tennisvereniging [club 1], [naam], melding gedaan bij het ISR van vermeend ongewenst c.q. grensoverschrijdend gedrag van [beklaagde], hierna te noemen: 'beklaagde'. De melding ziet erop dat beklagde tijdens een tenniskamp in [plaats] in de zomer van 2022 een toen 14-jarige speler zou hebben betast. Hiervan is ook aangifte gedaan bij de politie. De daaropvolgende strafzaak is nog niet afgerond.
- Beklaagde was als tennisleraar actief bij [club 1] en [club 2]. Beide verenigingen hebben beklagde naar aanleiding van de melding geschorst.
- De KNLTB heeft beklagde op 14 november 2022 een bestuurlijke ordemaatregel opgelegd inhoudende
 - o een verbod om deel te nemen aan activiteiten, trainingen en wedstrijden georganiseerd door, op locatie van of onder auspiciën van de KNLTB of een bij haar aangesloten lid-rechtspersoon;
 - o een verbod om de functie als (inval)trainer of andere bij de KNLTB of een daaraan verbonden lid-rechtspersoon uit te oefenen;
 - o een verbod om direct of indirect op welke wijze dan ook contact te hebben of op te nemen met (voormalig) minderjarige pupillen.
- Bij e-mail van 2 maart 2023 heeft de aanklager aan beklagde een onderzoek aangezegd.

- Op 3 maart 2023 heeft de KNLTB de ordemaatregel beperkt tot een verbod om de functie als (inval)trainer of andere begeleidende functie bij de KNLTB of een daaraan verbonden lid-rechtspersoon uit te oefenen in relatie tot minderjarigen en een verbod om direct of indirect op welke wijze dan ook contact te hebben of op te nemen met (voormalig) minderjarige pupillen.
- Na afronding van zijn onderzoek heeft de aanklager op 27 juli 2023 aan beklagde een schikkingsvoorstel toegestuurd. Beklaagde heeft bij e-mail van zijn gemachtigde van 8 augustus 2023 aangegeven met het schikkingsvoorstel niet akkoord te gaan.
- De aanklager heeft op 9 oktober 2023 aangifte gedaan van overtreding door beklagde van het Reglement Seksuele Intimidatie van 1 april 2019 (hierna verder: het Tuchtreglement).
- Op 7 november 2023 is van beklagde een verweerschrift ontvangen.
- Op 16 januari 2024 heeft de aanklager het proces-verbaal van verhoor slachtoffer en het proces-verbaal van verhoor getuige in het geding gebracht.
- Eveneens op 16 januari 2024 heeft de mondelinge behandeling van de tuchtzaak plaatsgevonden. Daarbij waren, naast de tuchtcommissie en de juridisch secretaris, de volgende personen aanwezig: beklagde, bijgestaan door mr. Jansen, de aanklager, mr. M. van Vemde (casemanager bij het ISR), mr. A.J. van den Oosterkamp (casemanager bij het ISR in het kader van zijn inwerktraject), [naam] (voorzitter [club 1]), melder, mr. L. de Koning namens de KNLTB en de heer [vader] en mevrouw [moeder], de ouders van [slachtoffer], als toehoorders. Mr. Jansen heeft het woord gevoerd aan de hand van pleitaantekeningen die zijn overgelegd en tot de gedingstukken worden gerekend. Ter zitting is afgesproken dat de aanklager nog de verklaringen zal overleggen die [slachtoffer] en [getuige] bij de rechter-commissaris hebben afgelegd, voorzien van een toelichting, en dat mr. Jansen daarop mag reageren.
- Van de mondelinge behandeling zijn aantekeningen gemaakt door de juridisch secretaris.
- Op 6 februari 2024 heeft de aanklager een 'aanvulling op aangifte' ingediend met aanvullende producties.
- Op 13 februari 2024 heeft mr. Jansen daarop schriftelijk gereageerd en tegen (integrale) toelating van de stukken en de toelichting van de aanklager bezwaar gemaakt.
- Op 16 februari 2024 heeft de tuchtcommissie aan de aanklager en mr. Jansen laten weten dat binnen vier weken uitspraak zal worden gedaan en dat in de uitspraak op de bezwaren van mr. Jansen zal worden beslist.

5. De aangifte

- 5.1. De aanklager heeft op 9 oktober 2023 aangifte gedaan van overtreding door beklagde van het Tuchtreglement die ziet op de volgende (kort weergegeven) gedragingen:
- *Artikel 6 lid 11 aanhef en sub v, te weten: De begeleider mag de sporter niet op een zodanige wijze aanraken dat de sporter en/of de begeleider deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal ervaren, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten. In het kader van deze norm wordt, doch niet uitsluitend, als een overtreding beschouwd: het aanraken van de sporter of fysieke handelingen verrichten die niet binnen de taakstelling van de begeleider vallen.*
- 5.2. Op grond van de verklaringen van het slachtoffer, zijn ouders en de getuige, is volgens de aanklager voldoende aannemelijk geworden dat beklagde tijdens een tenniskamp in de zomer van 2022 op twee momenten bij een op dat moment 14-jarig - derhalve minderjarig – slachtoffer, terwijl deze lag te slapen, zijn dekbed heeft teruggeslagen om naar zijn kruis/billen te kijken en hem te betasten.

- 5.3. De aanklager stelt dat beklaagde, tennisleraar van beroep, op het tenniskamp waar de overtreding heeft plaatsgevonden hoofdbegeleider was en gelet op het leeftijdsverschil van ongeveer 15 jaar, tot de medebegeleiders, waaronder het slachtoffer, in een machtsongelijke positie stond, en aldus moet worden aangemerkt als begeleider in de zin van het Tuchtreglement.
- 5.4. De aanklager voert aan dat de onder 5.2 beschreven gedragingen een overtreding opleveren van artikel 6 lid 11 sub v van het Tuchtreglement. Het bekijken en betasten van een minderjarige sporter terwijl deze ligt te slapen is een seksueel grensoverschrijdende handeling die geenszins onder de taakstelling van een tennisleraar/hoofdbegeleider valt.
- 5.5. Beklaagde heeft dusdoende in de ogen van de aanklager de voor begeleiders geldende gedragsregels overtreden en inbreuk gemaakt op de integriteit van het minderjarige slachtoffer en daarmee een negatieve impact gehad op een veilige en prettige sportomgeving, en dat rekent de aanklager hem aan.
- 5.6. In het belang van het creëren van een veilige sportomgeving voor minderjarigen en ter bescherming van minderjarige sporters, eist de aanklager:
- een onvoorwaardelijke functie-uitsluiting voor de functie van trainer/coach bij de KNLTB, dan wel enige andere begeleidende functie in de breedste zin van het woord, aan minderjarigen voor de duur van 2 jaar, ingaande op het moment van de opgelegde ordemaatregel te weten per 14 november 2022.

6. Het verweer

- 6.1. Beklaagde betwist de verwijten die hem in de aangifte worden gemaakt.
- 6.2. Beklaagde ontkent de eerste hem verweten gedraging die in de nacht van 26 op 27 juli 2022 zou hebben plaatsgevonden. Hij stelt geen dekens of slaapzak te hebben weggetrokken of open gedaan. Hij ontkent ook het vermeende slachtoffer, [slachtoffer], te hebben betast op of onder de kleding, en stelt hem zeker niet bij de bilspleet of billen te hebben betast. Beklaagde voert aan dat er geen getuigen zijn die het beweerde hebben waargenomen en dat er geen ander steunbewijs is. Hij wijst er ook op dat [slachtoffer] zelf niet volledig overtuigd is wat hem is overkomen en door wiens toedoen, terwijl zijn eigen verklaring op essentiële onderdelen afwijkt van het verhaal dat zijn vader heeft verteld aan de onderzoekscommissie.
- 6.3. Beklaagde ontkent ook de tweede hem verweten gedraging die in de nacht van 29 op 30 juli 2022 zou hebben plaatsgevonden, die enkel door getuige [getuige] zou zijn waargenomen. Beklaagde stelt niet op het bed van [slachtoffer] te zijn geklommen en evenmin zijn dekbed of slaapzak omhoog te hebben gedaan. Beklaagde stelt ook niet de broek van [slachtoffer] te hebben weggedaan en er met zijn hand onder te hebben gevoeld. [slachtoffer] heeft van het tweede incident niets meegekregen. [getuige] is niet eenduidig en overtuigend in zijn verklaring over wat hij wel en niet heeft kunnen zien. Er zijn geen andere getuigen die het verhaal van [getuige] kunnen bevestigen en steunbewijs ontbreekt.
- 6.4. Beklaagde voert aan dat er voor de tuchtcommissie alle redenen zijn om aan de verklaringen van [slachtoffer] en [getuige] te twijfelen, omdat hun verklaringen op cruciale onderdelen niet overeenkomen met wat zij zelf eerder hebben verklaard, dan wel omdat hun verklaringen innerlijk wisselen c.q. niet consistent zijn. Verder ontbreekt ander (objectief) bewijs.
- 6.5. Op grond van dit alles meent beklaagde dat hij moet worden vrijgesproken.

- 6.6. In het kader van de strafmaat voert beklagde als verweer dat er rekening dient te worden gehouden met de lange duur van de tuchtrechtelijke (en strafrechtelijke) procedure en de daarvoor bestaande onduidelijkheid.

Sinds augustus 2022 is hij door twee tennisverenigingen op non-actief gesteld, terwijl vanaf 14 november 2022 op hem een door de KNLTB opgelegde ordemaatregel van kracht is (thans beperkt tot het werken met minderjarigen), waardoor hij beperkt wordt om als tennisleraar te werken en daarmee zijn inkomen te verwerven. Beklaagde voert aan dat er tevens acht op moet worden geslagen dat derden onwaarheden over hem vertellen en hem daarmee in een kwaad daglicht proberen te stellen, en dat in het kader van het onderzoek alleen met deze mensen is gesproken en niet met bestuursleden van andere verenigingen waarom door beklagde uitdrukkelijk is verzocht. De hele gang van zaken heeft op hem grote impact gehad, aldus beklagde ten slotte.

7. De beoordeling door de tuchtcommissie

7.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

- 7.1.1. Beklaagde is lid van de KNLTB. Op grond van de statuten van de KNLTB worden overtredingen met betrekking tot seksuele intimidatie berecht door de tuchtcommissie en de commissie van beroep van het ISR met inachtneming van het Tuchtreglement. De tuchtcommissie verklaart zich dan ook bevoegd om van de onderhavige tuchtzaak kennis te nemen.
- 7.1.2. De tuchtcommissie stelt vast dat de aangifte voldoet aan de eisen die daaraan in het Tuchtreglement worden gesteld. Er zijn ook geen formele bezwaren die aan behandeling van de zaak door de tuchtcommissie in de weg staan.
- 7.1.3. De aanklager heeft als aanvullende producties niet alleen de processen-verbaal overgelegd van de verhoren van [slachtoffer] en [getuige] bij de rechter-commissaris, maar ook gespreksverslagen van nadere onderzoeksgesprekken met [slachtoffer] en [getuige] door de onderzoekers van het ISR die na de datum van de zitting hebben plaatsgevonden. In de aanvulling op aangifte is de aanklager ook op deze nadere onderzoeksgesprekken ingegaan en heeft hij een inhoudelijke reactie gegeven op het pleidooi van mr. Jansen ter zitting. Mr. Jansen heeft bezwaar gemaakt tegen de toelating van de onderzoeksverslagen van de nadere verhoren van [slachtoffer] en [getuige] van respectievelijk 31 januari 2024 en 30 januari 2024. Daarnaast verzoekt mr. Jansen de tuchtcommissie om geen acht te slaan op de 'Aanvulling op aangifte' van de aanklager voor zover daarin i) wordt ingegaan op deze nadere verhoren en ii) wordt gereageerd op de pleitnota die ter zitting door mr. Jansen is voorgedragen.
- 7.1.4. De bezwaren van mr. Jansen zijn gegrond. Ter zitting is namelijk afgesproken dat de aanklager (enkel) de bij de rechter-commissaris afgelegde verklaringen van [slachtoffer] en [getuige] d.d. 8 en 28 november 2022 in het geding zou brengen, voorzien van een toelichting daarop. De tuchtcommissie acht het in strijd met de goede procesorde dat de aanklager na de mondelinge behandeling en zonder instemming van de tuchtcommissie [slachtoffer] en [getuige] aan een nieuw verhoor heeft onderworpen door de onderzoekscommissie van het ISR. De hiervan opgemaakte gespreksverslagen worden door de tuchtcommissie geweigerd en deze blijven derhalve buiten het dossier waarop uitspraak wordt gedaan. Dat geldt ook voor de aanvulling op de aangifte van de aanklager voor zover daarin op deze nadere verhoren wordt ingegaan en wordt gereageerd op de pleitnota die ter zitting door mr. Jansen is voorgedragen. Die reactie is immers een (zonder toestemming genomen) verkapte repliek die buiten de orde van het proces valt.

De bij de rechter-commissaris afgelegde verklaringen van [slachtoffer] en [getuige] d.d. 8 en 28 november 2022 (en de daarop betrekking hebbende toelichting van de aanklager en beklaagde) worden wel toegelaten.

7.2. Beoordelingskader

7.2.1. Beoordeeld dient te worden of de aan beklaagde verweten gedragingen een overtreding opleveren van artikel 6 van het Tuchtreglement. Voor de vraag of er sprake is van een overtreding zijn medebepalend de opvattingen in de Nederlandse maatschappij met betrekking tot seksuele intimidatie en de gewoonten of gebruiken bij de desbetreffende sportbond ten tijde van de overtreding. Volgens artikel 8 lid 5 van het Tuchtreglement moet de tuchtcommissie op grond van de vastgestelde feiten en omstandigheden beoordelen of het voldoende aannemelijk is dat de beklaagde de overtreding heeft begaan.

7.3. Inhoudelijke beoordeling

Het eerste incident

7.3.1. Het slachtoffer [slachtoffer], verder te noemen: “[slachtoffer]”, heeft bij de onderzoekers van het ISR verklaard dat het eerste incident heeft plaatsgevonden in de nacht van woensdag 27 juli op donderdag 28 juli 2022 en dat hij rond 01.00 uur naar bed is gegaan nadat hij op een eerder moment - op verzoek van beklaagde - zijn bed had verplaatst naast dat van beklaagde met een onderlinge afstand van ongeveer 0,5 meter. [slachtoffer] verklaarde dat beklaagde toen hij lag te slapen zijn slaapzak een stukje opzij had getrokken en dat hij toen voelde dat beklaagde met zijn hand onder zijn broek en onderbroek was gekropen en bij zijn bilspleet zat. [slachtoffer] gaf aan dat hij wakker werd en zag dat beklaagde, die naast hem op zijn bed zat, zijn hand snel wegtrok. Volgens de verklaring bij de onderzoekers van het ISR zou beklaagde daarna nog een paar minuten met [slachtoffer] hebben gesproken, waarover weet [slachtoffer] zich niet te herinneren. [slachtoffer] verklaarde dat hij de volgende nacht thuis heeft geslapen en bij terugkomst zijn bed te hebben verplaatst uit de buurt van beklaagde.

7.3.2. Bij de politie heeft [slachtoffer] verklaard dat het incident heeft plaatsgevonden van dinsdag 26 juli op woensdag 27 juli 2022 en dat hij om 02.00 uur is gaan slapen en om 02.55 uur op zijn buik wakker werd met de hand van beklaagde op zijn billen, wat 2 tot 3 minuten doorging. [slachtoffer] gaf aan dat beklaagde langzaam maar zeker zijn broek en onderbroek af heeft gedaan en zijn hand bewoog naar zijn heup en verder wilde gaan. Beklaagde zou hem met één hand hebben aangeraakt. [slachtoffer] verklaarde dat beklaagde op een campingstoeltje naast zijn bed zat toen hij wakker werd en dat het bed van beklaagde ongeveer twee meter verderop lag. Nadat [slachtoffer] een nacht thuis had geslapen zou hij zijn bed op verzoek van beklaagde naast dat van hem hebben verplaatst.

7.3.3. In het verhoor bij de rechter-commissaris heeft [slachtoffer] verklaard dat hij niet durft te zeggen in wat voor positie hij lag toen hij wakker werd en ook niet of het wrijven over zijn billen met één of twee handen was. Ook gaf [slachtoffer] aan niet meer te kunnen zeggen wat hij met beklaagde heeft besproken toen hij wakker werd en hoe lang dat gesprek heeft geduurd. [slachtoffer] heeft bij de rechter-commissaris verklaard dat hij zijn bed aan het eind van het kamp heeft teruggedirect naast [getuige], verder te noemen: “[getuige]”.

7.3.4. Beklaagde heeft aangegeven dat hij een meter of vier à vijf meter bij [slachtoffer] vandaan lag en dat hij niet aan [slachtoffer] heeft verzocht om zijn bed te verplaatsen. Beklaagde heeft verklaard dat hij dacht dat [slachtoffer] een nachtmerrie had, dat hij naar hem toe is gegaan en hem heeft aangetikt bij zijn schouder met de vraag hoe het ging. Volgens beklaagde schrok [slachtoffer] toen wakker en is hij teruggegaan naar zijn bed. [slachtoffer] leek rustig verder te slapen. Beklaagde beweert dat er verder niets is gebeurd.

- 7.3.5. De tuchtcommissie is van oordeel dat uit het onderzoek en de behandeling ter zitting niet, althans onvoldoende, is gebleken dat beklaagde, terwijl [slachtoffer] lag te slapen, zijn dekbed heeft teruggeslagen om naar zijn kruis/billen te kijken en hem te betasten. De verklaringen van betrokkenen spreken elkaar tegen. Er is geen ander bewijs dan de verklaringen van partijen die lijnrecht tegenover elkaar staan. De verschillende verklaringen die [slachtoffer] heeft afgelegd wijken op essentiële onderdelen af.

Verder wisselt het verhaal van [slachtoffer] over wat hij zich weet te herinneren van het voorval. Uit de verschillende verklaringen van [slachtoffer] volgt onvoldoende duidelijk en consistent op welke momenten hij zijn bed heeft verplaatst, wat beklaagde bij hem heeft gedaan, hoe lang dat zou hebben geduurd, waar beklaagde was en wat er is gebeurd nadat [slachtoffer] wakker werd. De ouders van [slachtoffer] hebben verklaard dat [slachtoffer] tegen hen heeft gezegd dat hij niet zo goed wist of zijn boxershirt was verschoven en dat hij wakker werd van een hand op zijn zij en in eerste instantie dacht dat hij droomde. [slachtoffer] heeft ook aan [getuige] verteld wat hem is overkomen. [getuige] verklaarde daarover dat [slachtoffer] heeft gezegd dat er een hand in zijn broek ging en dat hij dacht dat beklaagde dat had gedaan omdat hij de enige persoon was die bij hem in de buurt was. De verklaringen van de ouders van [slachtoffer] en van [getuige] zijn veel minder expliciet en op onderdelen afwijkend van de gedetailleerde verklaringen van [slachtoffer] die hij heeft afgelegd bij de politie en rechter-commissaris. De verklaringen van [getuige] en de ouders van [slachtoffer] leveren dan ook onvoldoende steunbewijs op ten aanzien van het verwijt dat beklaagde wordt gemaakt. Op basis van de stukken in het dossier is het voor de tuchtcommissie niet mogelijk om met voldoende overtuiging vast te stellen dat er zich ten aanzien van het eerste incident precies in de slaapzaal heeft afgespeeld tussen [slachtoffer] en beklaagde.

Het tweede incident

- 7.3.6. Over het tweede incident heeft getuige [getuige] bij de onderzoekers van het ISR verklaard dat de bedden van [slachtoffer] en beklaagde naast elkaar stonden en dat hij rond 05.00 uur 's-nachts naar het toilet ging en toen zag dat beklaagde bij het voeteneinde van het bed van [slachtoffer] zat. [getuige] gaf aan dat beklaagde daar nog steeds zat toen hij terug kwam van het toilet en hij de situatie daarom in de gaten heeft gehouden. [getuige] zag dat beklaagde op het bed van [slachtoffer] klom, zijn slaapzak wegtrok en ging kijken wat daaronder lag, maar dat hij niet heeft kunnen zien wat beklaagde verder deed.
- 7.3.7. Bij de politie heeft [getuige] verklaard dat de afstand waarop hij lag ongeveer 8 meter was en dat hij heeft gezien dat beklaagde de onderbroek van [slachtoffer] omlaag trok en naar de piemel van [slachtoffer] ging zitten kijken, maar daar niet met zijn handen aan heeft gezeten.
- 7.3.8. Naar het oordeel van de tuchtcommissie is onvoldoende komen vast te staan dat beklaagde in de nacht van vrijdag 29 op zaterdag 30 juli 2022 op het bed van [slachtoffer] is geklommen, zijn deken heeft weggeslagen en daarna de broek van [slachtoffer] omlaag heeft gedaan om naar zijn kruis te kijken. Beklaagde ontkent het voorval en de verklaringen van betrokkenen spreken elkaar tegen en zijn op onderdelen ook innerlijk tegenstrijdig. Zo heeft [getuige] verklaard dat de bedden van beklaagde en [slachtoffer] naast elkaar stonden, terwijl [slachtoffer] bij de onderzoekers van het ISR juist heeft verklaard dat hij na terugkomst op het kamp zijn bed ergens anders - uit de buurt van beklaagde - heeft gezet. [getuige] heeft tegen [slachtoffer] verteld dat beklaagde de slaapzak omhoog heeft gedaan, maar dat hij niet weet wat beklaagde daar heeft gedaan omdat hij daar te ver voor was. Bij de rechter-commissaris verklaarde [getuige] dat hij niet kon zien dat [slachtoffer] naakt was, en bij de politie verklaarde [getuige] dat hij heeft kunnen zien dat beklaagde naar de piemel van [slachtoffer] heeft zitten kijken zonder daar aan te zitten. Gelet op deze op belangrijke details wisselende verklaringen is het voor de tuchtcommissie niet zonder redelijke twijfel vast te stellen wat [getuige] nu wel of niet heeft gezien. De verklaring van [getuige] wordt bovendien niet ondersteund door enig ander bewijs. [slachtoffer] zelf heeft van het beweerd voorval niets gemerkt.

Conclusie

7.3.9. De tuchtcommissie is concluderend van oordeel dat - wegens gebrek aan bewijs - voor haar niet voldoende aannemelijk is geworden dat beklaagde de hem verweten gedragingen heeft gepleegd en daarmee grensoverschrijdend en tuchtrechtelijk verwijtbaar gedrag heeft vertoond. Beklaagde zal dan ook worden vrijgesproken.

7.3.10. Nu beklaagde wordt vrijgesproken, komen de aan de behandeling van deze zaak verbonden kosten ten laste van de KNLTB. Deze kosten worden vastgesteld op een bedrag van € 1.250,-.

8. De uitspraak

De tuchtcommissie:

- spreekt beklaagde vrij;
- stelt de kosten van de behandeling vast op een bedrag van € 1.250,- en bepaalt dat deze kosten ten laste komen van de KNLTB.

9. Beroep in geval van een uitspraak van de tuchtcommissie

De aanklager en beklaagde kunnen tegen deze uitspraak beroep instellen bij de commissie van beroep van het Instituut Sportrechtspraak. De beroepstermijn bedraagt vier weken na de datum van ontvangst van de uitspraak, welke geacht wordt twee dagen na de datum van verzending te zijn gelegen. Het beroep dient schriftelijk en gemotiveerd te worden ingediend.

Hilversum, 11 maart 2024

mr. R.J.A. Dil
(voorzitter)

mr. M. van de Glind
(juridisch secretaris)

Afschrift verzonden d.d.:
Paraaf ambtelijk secretaris:

2024